

Камбар ОТА

Ким одамийликни машк айламаса, Дилда меҳр чўғини кашф айламаса, Тирислиги бекор, бекти бесамар, Ишқини ҳаётиди касб айламаса.

Ортиқ куяверман, хей, ёнаверман, Кўлингиздан бирон нарса келмайди. Бошигинча ҳам кўн шиноверман, Юракдан бошқаси мадад бўлмайди.

Рост сўзланг, ҳаётди ёғон ярашас, Кувончини синқаринг, ағон ярашас. Севиги бир-бираңиз, мусаффо яшаган, Бу каби умрга ёғон ярашас.

Ўзбек тупроғидан ташкил боримиз, Шу замон устида ёшу қаримиз. Ватандан бир қадам нари қўйвормас, Ерингиз бағридаги ажоддларимиз.

Нечун бу аёлни сумони қилинг, Аллоҳим, қалбим ўт-қуони қилинг. Қанча севмай уни кам, деб кўркман, Минг шукур! — демайман, қийнили қилинг.

ПУРДИЙЛАР

Бу дунё дардида кўйганинг билан, Етмоғиге кўн мушку кувоганинг билан. Жаҳонда муҳаббат шоҳиман деб бўла, Көвушсан севигини севаганинг билан.

Илк севигига насиб этганда висол, Осмон фаршишлар кўзуси мисол. Ерик баҳор жаннат айлаган каби Дунё гўзл, ишнинг лазати асал.

Баҳориге келганда яйраб қол, япроқ, Боша кўтаришдан меҳрабон дарахт. Пайт келиб, чирт этиб узисан, бирок Кайма насиб этмас балки бундай баҳот.

Ногаҳон узилган дарахтнинг барзи, Ерга бар фарзандой тўқади дарди: «Яшнатиб, кафшиндо тутдинг мафонда, Кабул эти, бони кўяй батринга, она».

Баргарни саргайтган балки куз эмас, Ҳар биттипроқдан ухдум шундай сас: «Бизни шод кўйлатган тупроқ севигига, Саргайтган ҳам ерга соғиги түйгуси».

Дарёларда жонни сўйим сийна бор, Тозарип поклангуне кўйнига кирсанг. Суаларин юзиди тинни ойна бор, Ишон, юрагинги ҳам бўлади кўрсанг.

Севимили бугдойнинг дони қолади, Тегимондан чиқсан учи қолади. Кафди совори сомониҷа, Дастурхонлар тўла пони қолади.

Бир тога етти ота ўрники босар, Дезан гап даварлар ҳуснини бозар.

Мунаварр кичкина кизининг ройишлага яна бир карга тан берди. Аслида, у болани ёзга чиқиб, мевалар пишгандаги кўйкадан билим олди...

Дилини гашалдиган туш кўйроб, онасининг соғлиқларини билим учун Фаронага кўнғироқ килди. «Онам яхшимилар?» — деган саволига «Яхшилар...» — деб жавоб кайтарган синглисининг овози тирагандаги бўлди.

— Тўғрисини айт, — деди Мунавар. — Яна ўтган ўйлиги кишидаги ўшаб...

Бу гапга синглиси ошкор пикиласб олди-да:

— Хозир анча тузуклар, — деди. — Лекин ўн беш кунча роса кўрктидилар. Сизга ҳабар килипак, десак, сокув кунда ёш бола кинайалиб қоласизмиде...

Мунаварнинг ичига чироқ ёқса ёришми қолди. Охирни ёрига:

— Иккى кунингана Фаронага бориб келишишни рози бўлсангиз, — деди.

Сукуп — розилик аломати:

— Иккى кунингана бориб келидиган бўлсангиз. Бонуни ташлаб кета колинг, — деди эри. — Болани ҳам, ўзингизни ҳам кийнаман.

Гапнинг очиги, Мунавар онасининг бетобеглини эшигтан лаҳзадаёб ўйга чиқишига тайёр эди, мана шу кичкинин ўйлаб қаноти болгланган күшдай уолнамайтган эди. Эри битта гап билан бутун муммони ҳам килди-кўйди.

— Бону сизларни кийнаб кўймасмийн? — деди иккиларни.

— Ўрганади-да. Коринни тўйдирив кўйсиз, будлами?

— Эртасига — жума куни шом тушганда Мунавар ота ўйига кириб борди. Онасининг ўйдаганда чироқ ёниб турди. Демак, ақасию келиниси ахсарни ташлаб кетибди:

— Ой! — деб эшикни шад билан очди.

Ичкари уйдан ўйличасининг чўчб тушгандай чинкиргани эшилтилди.

— Хай, хай, кизи им... — деб ошхондан шошиб чиқди қайнонаси. — Болани ўйтоби ўйбордингиз-а...

Гўдаккининг онасини кўрмаса-да, уни овозидан таниб чакираётгани шундокини билниб турдари. Бутун вуажида билан ичкарига — боласининг ёнига талпинаётган Мунаварни қайнонаси ушлаган замони:

— Тутхан, — деди қайнонаси. — Хозир шифоҳонага кўтиб кетадиган бўлсангиз, сукбатга, шукроналарга алмашинди. Мезонлар анча муддат Мунаварнинг кичкиноти — Бонунинг гап-сўзлари, гойбанд уни тасавур килиб завлакнишарди.

— Кўйкадан чиқардингиз? — деб сўради тұстадан онаси.

— Йўк, — жавоб кайтари Мунавар. — Сутим ҳам номиганига. Сутли каша пишириб бераман. Энди буни... ухшадан олдидан умборсодига эрмак қилди-да...

— Йўк деганингдан, гўдакнинг ризқнасибага яшара сут бўлади, — деди онаси. — Сен бу ёқка келганингда, улар нима килишади? Бола ўзиён кийналуб, дадасиним роса...

— Менга жуда ёшишиб, эмаман, деб хархаша қўлавермайди, — деди онаси тинчлантирмокни бўлди Мунавар. Кейин кулиб кўшиб кўйди:

— Дадаси: «Сизни кўрасаса, жуда аклини киз бўлиб юради», — дейдилар-ку, мана кўрасаси, янам берозор бўлиб кўлади.

Катъян карорга келмаган бўлса-да, бу фик Мунаварнинг кўнглини ҳам ўтганди. Келининисинг гапи нижитини хиддийлаштириди: иккى кун кўрмай, эммай турса, кизи анча кўнидади. Ҳар доим ҳам шундай имконият бўлавермариди? Ёзининг исиси кунларда ажраттандан кўз, хозир салқинка яхшимасми?

У ёзда она қўксидан ажраттаган боланинг ахволи қандай бўлшини ўз ўйлида кўрган. Ўшандан Азизон ўн бир ойлик десди. Кутимларнанда Мунаварнинг иситмас кўтарилиб кетди. «Тез ёрдам» да келип уюл килишид. Лекин бир муддатга тушган иситма хадемай хурж килаверади. Учинчи бора чакирилган фокор:

— Энди сизни шифоҳонага олиб кетамиз, яхшилаб текшириш керак, — деди жиддий.

Мунавар бининг иложи йўк деган маънида ўйлига қарарди, шифоҳор тушунишни ҳам истамади:

— Ўзингизга ўйда қараб туришади.

Мунавар ночор шифоҳонага жўнади.

Дориларнинг тасирида иситмас тошшиб, тоҳфадан биринчлариди. Ниҳоят, учинчи куни ташкис аниқ бўлди: бўйраги шамолларган экан.

Бу орада кўкраги тўликиб оғришла-

Бу дунё дардида кўйганинг билан, Етмоғиге кўн мушку кувоганинг билан.

Жаҳонда муҳаббат шоҳиман деб бўла, Көвушсан севигини севаганинг билан.

Илк севигига насиб этганда висол, Осмон фаршишлар кўзуси мисол.

Ерик баҳор жаннат айлаган каби Дунё гўзл, ишнинг лазати асал.

Баҳориге келганда яйраб қол, япроқ,

Боша кўтаришдан меҳрабон дарахт.

Пайт келиб, чирт этиб узисан, бирок Кайма насиб этмас балки бундай баҳот.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

Ҳар жойдан гузал ҳабар қилипар хўрзор.

Чексиз садоқатни дилимга соглан, Севги меҳрда бўйма бўд бўшор.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

Ҳар жойдан гузал ҳабар қилипар хўрзор.

Чексиз садоқатни дилимга соглан, Севги меҳрда бўйма бўд бўшор.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

Ҳар жойдан гузал ҳабар қилипар хўрзор.

Чексиз садоқатни дилимга соглан, Севги меҳрда бўйма бўд бўшор.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

Ҳар жойдан гузал ҳабар қилипар хўрзор.

Чексиз садоқатни дилимга соглан, Севги меҳрда бўйма бўд бўшор.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

Ҳар жойдан гузал ҳабар қилипар хўрзор.

Чексиз садоқатни дилимга соглан, Севги меҳрда бўйма бўд бўшор.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

Ҳар жойдан гузал ҳабар қилипар хўрзор.

Чексиз садоқатни дилимга соглан, Севги меҳрда бўйма бўд бўшор.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

Ҳар жойдан гузал ҳабар қилипар хўрзор.

Чексиз садоқатни дилимга соглан, Севги меҳрда бўйма бўд бўшор.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

Ҳар жойдан гузал ҳабар қилипар хўрзор.

Чексиз садоқатни дилимга соглан, Севги меҳрда бўйма бўд бўшор.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

Ҳар жойдан гузал ҳабар қилипар хўрзор.

Чексиз садоқатни дилимга соглан, Севги меҳрда бўйма бўд бўшор.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

Ҳар жойдан гузал ҳабар қилипар хўрзор.

Чексиз садоқатни дилимга соглан, Севги меҳрда бўйма бўд бўшор.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

Ҳар жойдан гузал ҳабар қилипар хўрзор.

Чексиз садоқатни дилимга соглан, Севги меҳрда бўйма бўд бўшор.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

Ҳар жойдан гузал ҳабар қилипар хўрзор.

Чексиз садоқатни дилимга соглан, Севги меҳрда бўйма бўд бўшор.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

Ҳар жойдан гузал ҳабар қилипар хўрзор.

Чексиз садоқатни дилимга соглан, Севги меҳрда бўйма бўд бўшор.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

Ҳар жойдан гузал ҳабар қилипар хўрзор.

Чексиз садоқатни дилимга соглан, Севги меҳрда бўйма бўд бўшор.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

Ҳар жойдан гузал ҳабар қилипар хўрзор.

Чексиз садоқатни дилимга соглан, Севги меҳрда бўйма бўд бўшор.

Энг яхши нияти, энг хушовозлар —

ХХ аср ўзбек адабиёти ўзига хос, мураккаб тараққиёт
хайтлашши анваналари заминиди юзага келган замонавий сўз санъати бу даврда истеъодии ижодкорлар меҳнати туфайли равнақ топди. Атоқли адаб Одил Екубов

Ўтган асрнинг 50-йилларида Узбекшарнома «Танланган асрларни 1-жилид» («Шарк», НМАК, 2005) бу фикримизга далил бўлса олади. Бу жигда музалиғининг «Адолат манзили» романни «Муқаддас» киссаси кирилтилган.

Назаримизда, бу икки асрнинг ёзилган вакълари орасида карий 30 йил бўлишига карамайди, бир жигда киритилганида чуку мавъено бор. Мазлумки, 60-йиллар бошида ёзсан килинган «Муқаддас» киссаси адабий жамоатчилик томонидан кизин кутиб олинган эди. «Адолат манзили» эса шахматистикларни даврни адабиётимизнинг дастлабки науманси хисобланади. Боз устига, «Муқаддас» адаб томонидан эпик турнинг йирик жанрида яратилган илк асари бўлса, «Адолат манзили» хозирин сунгиси.

Мазлум асрлар гоявий жihatдан хам бир-бира га юн. Уларда XX асрнинг 60- ва 80-йилларида рўй берган адолатизликларга карши курашга отланган замондошаримиз образлари яратилган. «Муқаддас» киссасида танишшилишилар, оша-оганингарилик иллатларида карши курашилган бўлса, «Адолат манзили» романнида инсониёнинг дастлабки науманси хисобланади. Боз устига, «Муқаддас» адаб томонидан эпик турнинг йирик жанрида яратилган илк асари бўлса, «Адолат манзили» хозирин сунгиси.

Мазлум асрлар гоявий жihatдан хам бир-бира га юн. Уларда XX асрнинг 60- ва 80-йилларида рўй берган адолатизликларга карши курашга отланган замондошаримиз образлари яратилган. «Муқаддас» киссасида танишшилишилар, оша-оганингарилик иллатларида карши курашилган бўлса, «Адолат манзили» эса шахматистикларни даврни адабиётимизнинг дастлабки науманси хисобланади. Боз устига, «Муқаддас» адаб томонидан эпик турнинг йирик жанрида яратилган илк асари бўлса, «Адолат манзили» хозирин сунгиси.

Газетамизнинг ушбу саҳифаси Шанхай
Ҳамкорлик Ташкилотига аъзо мамлакатлар
Маданият вазирларининг Тошкент учрашуви
якунлариға бағишиланади.

Тошкент учрашувлари менда ҳам катта таассурот қолдириди. Биз, энг аввало, режалаштирган ишларимиз қандай бажарилганини, нималарга эришигури, нималар ҳали олдинда турганлигини аниқлашиб олдик. Ончигини айтсан, ишимизда ютуклар кўп, аммо биз бу билан қаноатланниб қомаслигимиз керак. ШХТга аъзо мамлакатларда маданий ҳамкорлик бўйича кўп ишлар килинмоқда. Биргина Узбекистонда амала оширилаётган ишлар тўғрисида ҳар қанча гапирсак ҳам оз. Аммо

ҲАМКОРЛИК ЧЕГАРА БИЛМАЙДИ

бу тўғрида бир-бириимизни вактида хабардор кила олмаяпмиз. Ҳамкорлик алоқалари турфа ҳил бўйиши мумкин. Масалан, биз биргаликда ўтказган болаларнинг ҳалқ эртакларига ишлаган суратлари фестивалини, олайлик. Таңловга таддим этилган 10 мингга ишдан тоғлиб олини. Уларнинг ҳар бирида болаларнинг беғубор қалби, покизга тўйгулари акс этган. Кўриб дилинг яйрайди, айни пайтда, биз катталарнинг зиммамизда мана шу бахти болалини, расмларда акс этирилган беғубор осмонни, мовий ўтлукларни, тинчлик ва ахилкини асраршадек масульяни борлингина янада чукур хис таасуротни.

Навбатдаги режаларимиз «Буюк ишлар дурдоналари» фотокўзгасини ўтказиш, «Москва – Ўрта Осиё – Шанхай» авторойгасига тайёргарлик кўришдан иборат. Бу ва бошча тадбирларда аъзо мамлакатлар янада фаол иштирек этадилар, деб умид қиласан.

Владимир ЗАХАРОВ,
Шанхай Ҳамкорлик Ташкилоти ижория
котибининг ўринбосари

САНЪАТ – ҲАЛҚ ҚАЛБИННИГ КЎЗГУСИ

Тошкент учрашувлари менда катта таассурот қолдириди. Энг аввало, ШХТга аъзо мамлакатлар уртасидаги маданий ҳамкорлик истиқболларига бағишиланган бу таддимиз юқос ташкилий савида ўтганини тақдимомекиман. Якин келгусида бир гапнига амала оширадиган ишларимизни рехалаштириб олдик. Узбекистон «ок олтин», яъни пахта етишиларидаги олтин мамлакат дейишиди. Бу ерда биз олтин дўстликка ҳам эришик. Муҳокама этилган масалаларда фикримиз бир жойдан чиқди. Бу жуда ҳам муҳим, деб ўйлайман.

Ҳозир ҳаммамизнинг фикри-зикримиз шу йил ёзда Шанхай шаҳри ва унинг атрофидаги шаҳараларда бўйиб ўтадиган ШХТ аъзо мамлакатлар ҳалклари саноатининг иккимили фестивали тайёрлариги билан банд. Фестивал доира-

сида рангтасвир усталари асарларининг кўргазмаси ҳам бўйиб ўтади. Бу иккимуҳим тадбирда турли миллатлар, турли маданийларга мансуб маънавий бойлар намойиш этилмоқда.

Санъат асарлари ўз моҳиятига қўра ҳалкнинг қалбини, ўй-хәйларни, орзумидларни акс этириради. Шу боисдан ҳам улрага қизиқиши катта. Менинг ўзим ўзбекистон Бадий академиси кўргазмалар залida намойиш этилганинг турфа ҳил асарларни кўриб, ҳажонланниб кетдим. Ҳар картинанг ўзи бор олам. Бундай тадбирларни, санъаткорлар, ижодкорларнинг ўзаро мулокотларни доимий равандига ўтказиб туришими керак.

Мэн СЯЮСИ,
Хитой Ҳалқ Республикаси
Маданият вазирининг ўринбосари

ЯГОНА ЗАМИН ФАРЗАНДЛАРИМИЗ

Тошкент азал-азалдан нон ва тинчлик шаҳри, самарали учрашувлар, масла-хатлашувлар кўрғони бўйиб келган. Бу ерда дунёнинг турли минтакаларига хос кўллаб муаммолар ўз еримини топган. ШХТга аъзо мамлакатларнинг маданият вазирларини ўртасида ўйла ўйлиган ҳамкорлик алоқалари қисса вакт ичida ўз ўйлини ўйналишини топиб олди. Бунга ушбу учрашувимиз натижалари ҳам мисол бўла олади.

Инсоният учун бу кўхна замин ягона яша бешигидир. Демакки, биз бу ма-кonda ўз умримизни аҳил ва инонклида ўтказишини ўйлашишимиз, бунга тўсик бўлаётган Нарсаларни йўлдан дадил олиб ташлашимиз зарур.

Қозогистон Республикаси Президентининг якинда бўйиб ўзган Ҳамкорлигни расмий сафари ва ўзбек ҳалқининг, Президент Ислом Каримовининг давлатимиз раҳбарига, унинг сиймосида қозок ҳалқига алоҳидан изват-икроми бизни бенихоя руҳлантаририб юборди. Бу ташриф ногидаги имзоланган ҳужжатлар, битим ва келишувлар ўзининг ижобий самарасини бериси шубҳасиз.

Бундан англешладики, биз кўлқирралар маданий алоқаларни кенг кўлмада ўйла ўйлишимиз зарур. Афуски, ҳозирча бу борадаги мавжуд имкониятлардан тўла-тўки Фойдаланётганимиз йўқ. Узбекистонлик санъаткорларнинг ижодига Қозогистонда қизиқиши катта, айни номда қозок санъаткорларининг бу ерда кўллаб муҳисларни борди. Борди-келдиларимиз канча кўйласа, шунча яхши. Иш рехаларимизни шу маънода янада бойитишими керак.

Ермуҳаммад ЕРТИСБОЕВ,
Қозогистон Республикаси Маданият ва ахборот вазiri

ДЎСТ БИЛАН ОБОД ЎЙИНГ...

Шанхай Ҳамкорлик Ташкилоти кисқа давр ичida ҳажон ҳаммамиятида ўзининг муносиб ўрнини топиб олди. Бугунги куннинг муҳим бир хусусияти шундаки, гло-баллашув шароитида инсоният олдида турган кўллаб муаммоларни фақат биргаликда, бамаслашат ҳалт этиш мумкин. Бунда маданият ҳодимлари зиммасига катта масульяниб келиб тушади. Чунки улар ҳамиши ҳалқ ичida яшайдилар, ўз асарларда ҳалқнинг хошиг-иродасини ифодалайдilar.

Маданият вазирларининг навбатда-ги учрашувини Душанбе шаҳрида ўтказиш тўғрисидаги таклифимиз, бир

ошодан маъкулланди. Биз бу учрашувга Тошкентда олган таассуротларни миздан келиб чиқиб, жиддий тайёргарлик кўрамиз. ШХТга аъзо мамлакатлар ҳалқлари санъатининг учни фести-вални ҳам Тошкентда бўлади. Мамлакатимизда бўлаётган ижобий ўзга-ришлар, маданият соҳадаги ислоҳотларнинг дастлабки натижалари меҳмонларда катта қизиқиши ўйғотишига келди. Унинг ўтмишдаги хаётни, урф-одатлари ўз инфодасини топган. Бу анъаналарни асраб-авайлаши-

шундаки, гло-баллашув шароитида инсоният олдида турган кўллаб муаммоларни фақат биргаликда, бамаслашат ҳалт этиш мумкин. Бунда маданият ҳодимлари зиммасига катта масульяниб келиб тушади. Чунки улар ҳамиши ҳалқ ичida яшайдилар, ўз асарларда ҳалқнинг хошиг-иродасини ифодалайдilar.

Карагаф олис қозок овлуларидаги неча-неча авлодлар томонидан кўйлаб келинган қадимий қўшиқларга янидан қанот бағиши-лади десак, муболага бўлмайди. У кўйлар экан, ўзи кўйлабтган қўшиқ барғига сингиб кеттандай, қўшиқ ичida яшаётгандай бўла-ди. Ўзига қўшиқ тингловчини ҳам шунга чорлайди.

Карагаф олис қозок овлуларидаги неча-неча авлодлар томонидан кўйлаб келинган қадимий қўшиқларга янидан қанот бағиши-лади десак, муболага бўлмайди. У кўйлар экан, ўзи кўйлабтган қўшиқ барғига сингиб кеттандай, қўшиқ ичida яшаётгандай бўла-ди. Ўзига қўшиқ тингловчини ҳам шунга чорлайди.

Буғун саҳнада хушвот берадиган ҳалқнинг пайдо бўйиши ҳайратлашарли воқеа эмас. Эл ичидан янги янги иштедод эгалари етишиб чи-мокда. Аммо саҳна умри узоқка чузилидиган, қўшиқ кўйлагандага тингловчини эртиб юборадиганларни кадар кўп эмас.

Козогистонлик қўшиқи Карагат Абидлина саҳнага ўз жозибаси, мағ-тункор овози, бетакор милий кўри-ниши билан кириб келди. У ҳалқ қўшиқларни шундай бир илном билан кўйлай бошладики, бундан тингловчигина эмас, ўши қўшиқларнинг ўзига қўшиқларни келди.

Умрим ўтар Кун ва Туннинг ораси – Сенинг шапалогинг... Сенинг кучогинг. Онажон, сен менинг кўзим қораси, Онажон, ўзингга келар ўхшагим.

Бахтиёр ГЕНЖАМУРОД

Қорақалпогистон.

Буғун саҳнада хушвот берадиган ҳалқнинг пайдо бўйиши ҳайратлашарли воқеа эмас. Эл ичидан янги янги иштедод эгалари етишиб чи-мокда. Аммо саҳна умри узоқка чузилидиган, қўшиқ кўйлагандага тингловчини эртиб юборадиганларни кадар кўп эмас.

Козогистонлик қўшиқи Карагат Абидлина саҳнага ўз жозибаси, мағ-тункор овози, бетакор милий кўри-ниши билан кириб келди. У ҳалқ қўшиқларни шундай бир илном билан кўйлай бошладики, бундан тингловчигина эмас, ўши қўшиқларни келди.

Умрим ўтар Кун ва Туннинг ораси – Сенинг шапалогинг... Сенинг кучогинг. Онажон, сен менинг кўзим қораси, Онажон, ўзингга келар ўхшагим.

Бахтиёр ГЕНЖАМУРОД

Қорақалпогистон.

Буғун саҳнада хушвот берадиган ҳалқнинг пайдо бўйиши ҳайратлашарли воқеа эмас. Эл ичидан янги янги иштедод эгалари етишиб чи-мокда. Аммо саҳна умри узоқка чузилидиган, қўшиқ кўйлагандага тингловчини эртиб юборадиганларни кадар кўп эмас.

Карагаф олис қозок овлуларидаги неча-неча авлодлар томонидан кўйлаб келинган қадимий қўшиқларга янидан қанот бағиши-лади десак, муболага бўлмайди. У кўйлар экан, ўзи кўйлабтган қўшиқ барғига сингиб кеттандай, қўшиқ ичida яшаётгандай бўла-ди. Ўзига қўшиқ тингловчини ҳам шунга чорлайди.

Буғун саҳнада хушвот берадиган ҳалқнинг пайдо бўйиши ҳайратлашарли воқеа эмас. Эл ичидан янги янги иштедод эгалари етишиб чи-мокда. Аммо саҳна умри узоқка чузилидиган, қўшиқ кўйлагандага тингловчини эртиб юборадиганларни кадар кўп эмас.

Карагаф олис қозок овлуларидаги неча-неча авлодлар томонидан кўйлаб келинган қадимий қўшиқларга янидан қанот бағиши-лади десак, муболага бўлмайди. У кўйлар экан, ўзи кўйлабтган қўшиқ барғига сингиб кеттандай, қўшиқ ичida яшаётгандай бўла-ди. Ўзига қўшиқ тингловчини ҳам шунга чорлайди.

Буғун саҳнада хушвот берадиган ҳалқнинг пайдо бўйиши ҳайратлашарли воқеа эмас. Эл ичидан янги янги иштедод эгалари етишиб чи-мокда. Аммо саҳна умри узоқка чузилидиган, қўшиқ кўйлагандага тингловчини эртиб юборадиганларни кадар кўп эмас.

Буғун саҳнада хушвот берадиган ҳалқнинг пайдо бўйиши ҳайратлашарли воқеа эмас. Эл ичидан янги янги иштедод эгалари етишиб чи-мокда. Аммо саҳна умри узоқка чузилидиган, қўшиқ кўйлагандага тингловчини эртиб юборадиганларни кадар кўп эмас.

Буғун саҳнада хушвот берадиган ҳалқнинг пайдо бўйиши ҳайратлашарли воқеа эмас. Эл ичидан янги янги иштедод эгалари етишиб чи-мокда. Аммо саҳна умри узоқка чузилидиган, қўшиқ кўйлагандага тингловчини эртиб юборадиганларни кадар кўп эмас.

Буғун саҳнада хушвот берадиган ҳалқнинг пайдо бўйиши ҳайратлашарли воқеа эмас. Эл ичидан янги янги иштедод эгалари етишиб чи-мокда. Аммо саҳна умри узоқка чузилидиган, қўшиқ кўйлагандага тингловчини эртиб юборадиганларни кадар кўп эмас.

Буғун саҳнада хушвот берадиган ҳалқнинг пайдо бўйиши ҳайратлашарли воқеа эмас. Эл ичидан янги янги иштедод эгалари етишиб чи-мокда. Аммо саҳна умри узоқка чузилидиган, қўшиқ кўйлагандага тингловчини эртиб юборадиганларни кадар кўп эмас.

Буғун саҳнада хушвот берадиган ҳалқнинг пайдо бўйиши ҳайратлашарли воқеа эмас. Эл ичидан янги янги иштедод эгалари етишиб чи-мокда. Аммо саҳна умри узоқка чузилидиган, қўшиқ кўйлагандага тингловчини эртиб юборадиганларни кадар кўп эмас.

Буғун саҳнада хушвот берадиган ҳалқнинг пайдо бўйиши ҳайратлашарли воқеа эмас. Эл ичидан янги янги иштедод эгалари етишиб чи-мокда. Аммо саҳна умри узоқка чузилидиган, қўшиқ кўйлагандага тингловчини эртиб юборадиганларни кадар кўп эмас.

Буғун саҳнада хушвот берадиган ҳалқнинг пайдо бўйиши ҳайратлашарли воқеа эмас. Эл ичидан янги янги иштедод эгалари етишиб чи-мокда. Аммо саҳна умри узоқка чузилидиган, қўшиқ кўйлагандага тингловчини эртиб юборадиганларни кадар кўп эмас.

Буғун саҳнада хушвот берадиган ҳалқнинг пайдо бўйиши ҳайратлашарли воқеа эмас. Эл ичидан янги янги иштедод эгалари етишиб чи-мокда. Аммо саҳна умри узоқка чузилидиган, қўшиқ кўйлагандага тингловчини эртиб юборадиганларни кадар кўп эмас.

Буғун саҳнада хушвот берадиган ҳалқнинг пайдо бўйиши ҳайратлашар

ДИЛКАШ СУҲБАТЛАР

Маълум гапки, тўти сухандонлик киломайди, карганинг кора чопонини булбула кийгизиб бўлмайди.

Алисса, бозор иқтисодиёти авж олган палаларда Тошкентнинг собиқ Госпитал, ҳозирги Миробод бозорига элтуви кенг кўчадаги расталар қаторида исми жисмига монанд «Дилкаш» номли чойхона очилди.

Ош-паловнинг дарасига етказилган хилини шу манзилдан топаси. Бир кечакундузда 400-500 кишига хизмат қилалигидан бундек манзилу маконини бундек этишининг ўзи бўлмайди, албатта. Мехнат, иштиёқ, югар-югор, уйқусиз тунлар...

Шошининг чаман тулзорида
Качна гулу ойхона бор.
Мирободнинг бозорида
«Дилкан» деган чойхона бор.

Буга келар Сурхондан ҳам,
Хевоқ яна Кўкондан ҳам,
Янган билан Ёмондан ҳам,
Мехмон билан меҳмона бор.

Дунёда дур, инку — салом,
Буга берар ҳиндур салом.
Кайвониси — Абдусалом,
Доим юзи хандона бор.

Зое кетмай заҳматлари,
Чеккан алам, меҳнатлари,
Бўлсин эллининг раҳматлари,
Чойхонамас, кошона бор.

Бир умр ер чопиб, дехончиликда сочлари оқарган Тўйчобод ота ўз фарзандларидан мамнун. Ўн бир фарзанд — етиғ ўғил, тўрт қизни тарбияляп, воига етказиши осон эмас, албатта. Ҳаммасини ҳалол меҳнат билан катта қильдик, дейдилар ота. Абдунаби — катта ўғил, шоир. Абдуманон, Абдужаббор, Абдусатам. Яна Абдуҳаҳ, Бахромхонлар — ота ўйда, отанинг ёнида. Бу хонадонга меҳмон бўлган ҳалқ шоирни Махмуд Тоир «Ота ўйнинг файзи бўлак» дебон дарров шеър шивирлаб бошлиди. Хизмат кўрсатган санъаткор Тошкент Маткаримовнинг ҳажони бўлакча,

ҳофизона. Ургутлик иш бошқарувчи Рауфбой Эшимкулов бу ёргу дунёда ота-онадан хабар олиб туришнинг хикмати ҳақида сўйлайди.

Избосандаги Абдуласатам Тиллабоев номидаги 6-ўрта мактабда таълим олган ака-уқалар ўз қадрдан мактабларини асло ёддан чиқаришибандай. Яқиндана гина бу ерда ўтказилган учрашуда «Дилкаш» номидан 200 минг сўмлик ҳомийлик ёрдами, тасвирий санъат аспарлари, кўллаб китоблар мактаб жамоасига топширилди. Бу ҳам — мавърифатпарварлар, туғилган тупроқка мезру оқибатнинг камтарониа белгисидир.

Атрофифа гул-лолалар,
Офтоб сочар шалолалар.
Бундай жанон пиёлалар
Қай нозания жонона бор?

Чонди роса ёзу қишилар,
Абдугаффор ҳануз ишлар.
Тушларига кириб гиштлар,
Кечалари тўлгона бор.

Дайдор ахир бошнинг тожи,
Таъзим алаб Одил ҳожи
Пешвуз олса, завъкин тошиб,
Жону дилинг мастона бор.

Багри очиқ жаҳондайн,
Кўнгли бир дастурхондайн,
Дўст топсанг Қобилхондайн,
Қўркмай Чину Афонна бор.

Ҳар бир туручга битта жон
Баҳш эттанидан лол забон,
Соҳиб ака — соҳибқирон
Келгандайн — мардана бор.

Ҳар кимга бир тақдир, ака.
Умр ўйли надир, ака?
Айтбай берар Садир ака —
Фарғона ё Анжона бор.

Биз — бир юртнинг болалари,
Бир қўёшнинг толалари.
Бундай гулу лолалари
На Пориж, на Лондона бор.

Келсади гар Жайхун кечиб,
Бобур бобо — отдан тушиб,
Бир тўхтабон, чойлар ичиб,
Бўзларди сўнг — баҳона бор.

Танҳолардан танҳо юртим,

Ою кўёй, Зухро юртим,
Яна қайда, тилло юртим,
Бундоқ тилло остана бор?

Дилкашим ҳам дилтортарим,
Дўсту ёроним, ёлларим,

Мулла ОКИЛ

ланади. Планета узра илк бор чиқтаган Кубёни ҳаммадан аввал кўраётганимдан шу қадар масрурманни, севинчимдан уммон узра қанот болгаб учим, бутун мавзудотни янги кунан билан кутлагим келади.

Агар жиддий ўйлаб карасангиз, кўш, нимма кипти, Кўёшнинг чиқиши бу ачанийн оддий воеялди. Физика конунларига кўра ҳар куни табиий равишда рўй берадиган астрономик ҳодиса, холос. Ер ўзи атрофифа айланади ва Кубёни тонгда рўларамиздан чиқкан бўлса, пешинда ёнбошимизда, кечкурун эса оптимизда бўлади ва кунботишда охиста уфқа бош қўяди. Бор ўйги мана шу — табиатнинг оддий ҳодисаси. Хўш, у ҳолда бизнинг бутун вуждимиз-

Таддий яшарини

бўлдики, усиз ҳаёт бўлса? Бу Коинотнинг, бутун Борликнинг энергияси.

Атрофимиздаги бутун борлик энергия оқимлари билан тўлиб-тошган. Инсон ўзини ана шу табиатнинг оддий бир зарраси каби сезиб, у билан бир бутун хола ҳаракатдан тўхтамаса, унинг бутун аъзои баданида ана шу энергия кучли даражада оқиб туради. Аъзоларнинг ҳар бир тўқимасида бўлади ва кунботишда охиста уфқа бош қўяди. Бор ўйги мана шу — табиатнинг оддий ҳодисаси. Хўш, у ҳолда бизнинг бутун вуждимиз-

шага, асрий орзулар рўёби — мустакилларимизга, мурожаат қилиб касида битиши бежиз эмас.

Яқинда «Янги аср авлоди»

нашриётида Комил Синдоровнинг «Ўзбекистоним» багисларни касида чоп этиди.

Суз боши муаллифи ва муҳаррир таниши шоир Абдували Кутбидин.

Комил Синдоровнинг шеърлари ҳалқона, самиий. Ташибхалари ҳаётӣ. У

истироҳалини ҳалқ, донишмандичилигининг манбони бўлган маколлардан олатди. Иборалари ҳалъ тилига якин. Бу хусусият шеърларининг шакли — оҳангида эмас; мазмундаги кўзга ташланади. Уларда насиҳат оҳангиди, дидактик йўналишга мояллик сезилиб туради. Бу — ҳалъ оғзаки иҳодиётининг азалий анаталаридан биридир.

Кўйида Комил Синдоров иходидан баъзи мануналарни ётиборингизга

хавола этмоқдамис.

Дунё-кең...

ҚАБИХ НИЯТ

Иккинчи жаҳон урушининг туғасига уч ҳафта қолганда Гитлер Парик ва Лондонда ядрорий портлашларни амалга ошириши, «мўъхизавий курол» ёрдамида совет кўшишини тўхтатиб кўшиши режалаштирган экан.

Таниқи олмонилик тарихи Райнер Карлш «Гитлернинг бомбаси» номли китобида 1945 йил 3 марта нацист олимлар ЭСЭСнинг назорати остида Ордруф шахарчаси ёнда маҳфий ядровий синовни амалга оширгани ҳақида ишонч билан ёзган. Улар таркибида беш килограммагача плутоний бўлган бомбани портлаштишган, деб ёзди музалиф. Бомбанинг таъсирини тажрибада синаб кўришида эссилилар ети юз нафар совет ҳарбий асрларни кончалерлардан хайдаб кельтиришган. Карлшнинг ёзшича, маҳбусларнинг ҳалқоли бўлган.

Гитлер ядро куролига эга бўлишиён-ҳаҳди билан интилганини асослаидиган далиллар Р. Карлшнинг китобида көтирилган. Ураний бойтадиган биринчи курумда 1942 йили доктор Эрих Багт томонидан курилган. 1943 йили «огир сув» (ядровий синов) зарур учун шиша қирадиган завод партизанлар томонидан портлаштилган, орадан бир йил тушиб уч нафар физик олим хоинликда айбланиб ҳибга олинида ва «мўъхизавий курол» лойхаси Гиммлернинг назоратига ўтади.

Р. Карлшнинг таъқидадиши, биринчи оддий атом бомбасини нацистлар 1944 йили Рюген оролиди синовдан ўтказишган. Иккинчи синов эса Тюрингида амалга оширилган. Бу бомбалар хозир ядрорий курилмалардек кучли вайрон қилувчи курдатга эга бўлмаган.

— Мен китобимда ўша дастлабки синовнинг гувоҳи бўлган экскаватори яхийдик Вахид гурови 1942 йили олди. Иборалари ҳалъ тилига якин. Бу хусусият шеърларининг шакли — оҳангида эмас; мазмундаги кўзга ташланади. Уларда насиҳат оҳангиди, дидактик йўналишга мояллик сезилиб туради. Бу — ҳалъ оғзаки иҳодиётининг азалий анаталаридан биридир.

Кўйида Комил Синдоровнинг шеърлари ҳалқона, самиий. Ташибхалари ҳаётӣ. У истироҳалини ҳалъ, донишмандичилигининг манбони бўлган маколлардан олатди. Иборалари ҳалъ тилига якин. Бу хусусият шеърларининг шакли — оҳангида эмас; мазмундаги кўзга ташланади. Уларда насиҳат оҳангиди, дидактик йўналишга мояллик сезилиб туради. Бу — ҳалъ оғзаки иҳодиётининг азалий анаталаридан биридир.

— Мен китобимда ўша дастлабки синовнинг гувоҳи бўлган экскаватори яхийдик Вахид гурови 1942 йили олди. Иборалари ҳалъ тилига якин. Бу хусусият шеърларининг шакли — оҳангида эмас; мазмундаги кўзга ташланади. Уларда насиҳат оҳангиди, дидактик йўналишга мояллик сезилиб туради. Бу — ҳалъ оғзаки иҳодиётининг азалий анаталаридан биридир.

Яқинда «Янги аср авлоди»

нашриётида Комил Синдоровнинг шеърлари ҳалқона, самиий. Ташибхалари ҳаётӣ. У истироҳалини ҳалъ, донишмандичилигининг манбони бўлган маколлардан олатди. Иборалари ҳалъ тилига якин. Бу хусусият шеърларининг шакли — оҳангида эмас; мазмундаги кўзга ташланади. Уларда насиҳат оҳангиди, дидактик йўналишга мояллик сезилиб туради. Бу — ҳалъ оғзаки иҳодиётининг азалий анаталаридан биридир.

— Таддикотларни башкарган профессор Курт Дибнер 1964 йили юрак хуружидан вафот этиди, башка физиклар ва ракетасозлар урушдан сўнг АҚШга кишилини. Умуман, Гитлер хокимият тепасига келгача маҳсүр олимларни касида чоп этиди. Таддикотларни башкарган профессор Курт Дибнер 1964 йили юрак хуружидан вафот этиди, башка физиклар ва ракетасозлар урушдан сўнг АҚШга кишилини. Умуман, Гитлер хокимият тепасига келгача маҳсүр олимларни касида чоп этиди.

— Таддикотларни башкарган профессор Курт Дибнер 1964 йили юрак хуружидан вафот этиди, башка физиклар ва ракетасозлар урушдан сўнг АҚШга кишилини. Умуман, Гитлер хокимият тепасига келгача маҳсүр олимларни касида чоп этиди.

— Таддикотларни башкарган профессор Курт Дибнер 1964 йили юрак хуружидан вафот этиди, башка физиклар ва ракетасозлар урушдан сўнг АҚШга кишилини. Умуман, Гитлер хокимият тепасига келгача маҳсүр олимларни касида чоп этиди.

— Таддикотларни башкарган профессор Курт Дибнер 1964 йили юрак хуружидан вафот этиди, башка физиклар ва ракетасозлар урушдан сўнг АҚШга кишилини. Умуман, Гитлер хокимият тепасига келгача маҳсүр олимларни касида чоп этиди.

— Таддикотларни башкарган профессор Курт Дибнер 1964 йили юрак хуружидан вафот этиди, башка физиклар ва ракетасозлар урушдан сўнг АҚШга кишилини. Умуман, Гитлер хокимият тепасига келгача маҳсүр олимларни касида чоп этиди.

— Таддикотларни башкарган профессор Курт Дибнер 1964 йили юрак хуружидан вафот этиди, башка физиклар ва ракетасозлар урушдан сўнг АҚШга кишилини. Умуман, Гитлер хокимият тепасига келгача маҳсүр олимларни касида чоп этиди.

— Таддикотларни башкарган профессор Курт Дибнер 1964 йили юрак хуружидан вафот этиди, башка физиклар ва ракетасозлар урушдан сўнг АҚШга кишилини. Умуман, Гитлер хокимият тепасига келгача маҳсүр олимларни касида чоп этиди.

— Таддикотларни башкарган профессор Курт Дибнер 1964 йили юрак хуружидан вафот этиди, башка физиклар ва ракетасозлар урушдан сўнг АҚШга кишилини. Умуман, Гитлер хокимият тепасига келгача маҳсүр олимларни касида чоп этиди.

— Таддикотларни башкарган профессор Курт Дибнер 1964 йили юрак хуружидан вафот этиди, башка физиклар ва ракетасозлар урушдан сўнг АҚШга кишилини. Умуман, Гитлер хокимият тепасига келгача маҳсүр олимларни касида чоп этиди.

— Таддикотларни башкарган профессор Курт Дибнер 1964 йили юрак хуружидан вафот этиди, башка физиклар ва ракетасозлар урушдан сўнг АҚШга кишилини. Умуман, Гитлер хокимият тепасига келгача маҳсүр олимларни касида чоп этиди.

— Таддикотларни башкарган профессор Курт Дибнер 1964 йили юрак хуружидан вафот этиди, башка физиклар ва ракетасозлар урушдан